# GAZETA LWOWSKA.

We Czwartek Nro. 51. 2. Kwietnia 1818.

## Wiadomości kraiowe.

*Ze Lwowa.* — Naywyższą uchwałą z dnia 12go Lutego r. b., raczył Nayiaśnieyszy Pan dogodzić nayuniżeńszey prośbie Ignacego Brunsteina dziedzica dóbr, i dozwolić mu używania tytułu Baronowskiego, którym od N. Króla Bawarskiego obdarzony został.

*Z Wiednia d. 24. Marca.* — Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość otrzymawszy od N. Króla Portugalskiego, Brazyliyskiego i Algarbiyskiego ozdoby trzech naydawnieyszych Królewsko-Portugalskich orderów, raczył przez Posła swoiego, Hrabiego Eltza przesłać Jego Królewskiey Mości nawzaiem Wielkie krzyże Królewsko-Węgierskiego orderu S. Szczepana, Cesarsko-Austryackiego orderu Leopolda, tudzież orderu żelazney korony.

W skutku naywyższego rozporządzenia, przywdział Dwór w dniu dzisieyszym (24go Marca) żałobę po ś. p. N. Karolu XIIIstym Królu Szwedzkim i Norwegskim, która nosić się będzie bez przerwy przez dni 12, to iest włącznie do dnia 4go Kwietnia.

## Wiadomości zagraniczne.

### Indye Wschodnie.

Gazeta Londyńska Kuryer, umieściła ważne i interessuiące wiadomości z Indyy wschodnich, według których ze wszech miar nowey woyny z Mahratami spodziewać się należy. W miesiącu Październiku r. z. ieżeli nie całe woysko Madraseńskie to przynaymniey wielka część iego stała w polu: woysko Bombayskie było podobnież do boiu gotowe, i miano go ieszcze znacznie pomnożyć; a woysko Bengalskie było także w poruszeniu, gdy tymczasem ieneralny Gubernator z znakomitym Sztabem ieneralnym, oczywiście w zamiarach woyskowych Kray obieżdżał. Powszechnie twierdzą, że ieneralny Gubernator na tem się upierać zamyśla, by każdy z Naczelników Mahratskich Angielskie woyska posiłkowe u siebie przyiął; to iest, aby dywizya woyska Angielskiego stolicę Xiążęcia Indyyskiego osadziła i osoby iego pilnowała, aby tey dywizyi dla iey utrzymania się pewna przestrzeń ziemi wyznaczono, i aby przy Dworze Xiążęcia Indyyskiego Poseł Angielski rezydował, i interessów kompanii (handlowey Angielskiey) doglądał. To dzieie się iuż przy nayWiększey części Dworów Indyyskich, i ma się teraz na wszystkie owe Dwory rozciągnąć; wszystkim zgoła maią się odiąć środki do zaczepiania Angielskiey siły zbroyney, lecz maią zostać się przy Panowaniu nad Poddanymi swoimi. „Wątpiemy“, (dodaie gazeta Londyńska Kuryer) „aby się niektórzy z Xiążąt Indyyskich temu rozporządzeniu opierać zechcieli, ależ naywieksze iest podobieństwo, że tego żaden z nich ze skutkiem uczynić nie zdoła.“

### Dania.

Według wiadomości z Kopenhagu z dnia 10. Marca zawinęło do Sundu 2 Angielskich okrętów liniiowych i kilka fregat, których przeznaczenie niewiadome iest.

### Rossya.

Jego Królewicowska Mość Xiąże Alexander Wirtemberski, Jenerał iazdy, mianowany iest Szefem pułku Dragonów Ryskich.

Pułk piechoty Kałudzkiey nadany iest Jego Królewicowskiey Mości Xięciu Wilhelmowi Pruskiemu, którego imie nosi.

Wszystkie trąby do pułków iazdy należące, przelewaią teraz na formę nowszą i stosownieyszą.

Według prywatnych doniesień Chińskich, przerywaią okręty Angielskie związek między Chinami a Koreą, przez co handel morski tego półwyspu z Chinami prawie zupełnie zatamowanym iest.

### Królestwo Polskie.

Obiedwie gazety Warszawskie z dnia 28go Marca umieściły co następuie:

Dnia 25. b. m. woyska składaiące tuteyszą osadę, to iest, cała piechota, iazda i dwie

)(

bateryc gwardyi artylleryi konney, wystąpiły w paradzie około godziny 10tey przed południem. Liniia ich rozciągała się od Zamku, gdzie było prawe skrzydło, wzdłuż Krakowskiego Przedmieścia i Nowego Świata, do ulic Uiazdowskich, gdzie się kończyło lewe skrzydło. Nayiaśnieyszy Pan, obiechawszy konno szeregi woyska w towarzystwie Braci swoich WW. Xiążąt Konstantego i Michała, i otoczony świetnym orszakiem Jenerałów obu narodów, zatrzymał się potem na placu parady woyskowey, gdzie woyska prowadzone przez Wodza swego Naczelnego Jego Cesarzowicowską Mość W. X. Konstantego przeciągnęły dwa razy przed N. Monarchą krokiem podwóynym, pierwszy raz w otwartych odstępach, a drugi raz w kolumnach ściśniętych. Dowodzili pod Wodzem Naczelnym, piechotą JW. Jenerał Dywizyi, Wincenty Hrabia Krasiński, a iazdą JW. Jenerał dywizyi Rożniecki.

Nazaiutrz Jego Cesarzowicowska Mość W. X. Konstanty, stawił przed Bratem swoim, W. X. Michałem, Jenerałów i Officerów obu narodów. Urzędnicy władz kraiowych byli także przedstawieni W. Xięciu Michałowi.

Daley umieściły pomienione gazety poniższe

### Programma
### do Pierwszey Sessyi Seymowey w r. 1818.

Dnia 27. Marca o godzinie 9tey z rana zgromadzą się do Kościoła Katedralnego Senatorowie, Ministrowie, i Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani.

Senatorowie i Rada Stanu zasiądą w Presbiterium, a Posłowie i Deputowani zaymą pierwsze ławki w Kościele.

Skoro się wszyscy zgromadzą, odprawi się msza czytana, po którey nastąpi kazanie, a po niem ieden z Biskupów, pontifikalnie ubrany, zaintonnie Hymn Veni Creator.

Po skończonem nabożeństwie, Senat się zbierze w Izbie swych posiedzeń, a Posłowie i Deputowani w Izbie przeznaczoney do ich zgromadzenia.

Posłowie i Deputowani zaymą mieysca podług porządku przepisanego Statutem 15/27 Marca 1816 dla Woiewództw, Powiatów i Okręgów Gminnych, to iest, na pierwszey ławce, po prawey ręce od wniyścia, zasiądą Posłowie Woiewództwa Krakowskiego, po nich Deputowani z tegoż Woiewództwa. Pierwszą ławkę po lewey ręce od wchodu zaymą Posłowie Woiewództwa Sandomirskiego, po nich Deputowani rzeczonego Woiewództwa. Posłowie i Deputowani Woiewództw Kaliskiego, Płockiego i Podlaskiego zasiądą mieysca za Posłami i Deputowanemi Woiewództwa Krakowskiego. Zaś Posłowie i Deputowani Województw Lubelskiego, Mazowieckiego i Augustowskiego umieszczeni będą za Posłami i Deputowanemi Woiewództwa Sandomierskiego.

Ministrowie i Członki Rady Stanu, na mocy artykułu 101 Ustawy konstytucyyney, maiący prawo zasiadania w obu Izbach, mieć będą mieysce w Izbie Senatorskiey po obudwóch stronach tronu, a w Izbie Poselskiey, naprzeciwko Marszałka Seymowego.

Minister Spraw Wewnętrznych uda się do Izby Poselskiey, uwiadomi ią o nominacyi Marszałka, i tę głośno odczytawszy, wezwie go do zaięcia mieysca swego; wręczy mu nakoniec nominacyą, wraz z listą członków Izby zatwierdzoną przez Senat.

Poczem Minister Spraw Wewnętrznych oznaymi Nayiaśnieyszemu Panu, iż Posłowie i Deputowani zaięli mieysca swoie: tudzież, że nominacya Marszałka została ogłoszoną.

Następnie, Marszałek przystąpi do imiennego powołania każdego z członkow, podług listy onemu wręczoney, i weźwie do ustępu tych, którzyby nie mieli prawa do zasiadania. Poczem na czele Izby oczekiwać będzie rozkazów Nayiaśnieyszego Pana, nie zaymuiąc się żadnym innym przedmiotem.

Prezyduiący w Izbie Senatorskiey, w tymże samym czasie powoławszy imiennie wszystkie członkie przytomne podług listy przeyrzaney, wezwie tych do oddalenia się, którymby Senat odmówił prawa do Obrad Seymowych. A za otrzymaniem rozkazu Nayiaśnieyszego Pana przez iednego z członków Rady Stanu, wyznaczy Deputacyą złożoną z dwóch Senatorów, która się uda do Izby Poselskiey, dla wezwania iey do połączenia się z Izbą Senatorską.

Marszałek Seymowy zawiadomiony o zbliżaniu się wzywż wzmiankowanych Senatorów, wyśle dwóch Posłów i dwóch Deputowanych dla przyięcia, i osobiście przyymie ich przy drzwiach Izby, wprowadzi, i wskaże im mieysca na przeciwko siebie.

Ciż Senatorowie krótką przemową wezwą Posłów i Deputowanych do połączenia się z Izbą Senatorską: poczem, powstawszy z mieysca swego, poprowadzą do rzeczoney Izby Posłów i Deputowanych, na czele których Marszałek znaydować się będzie.

Skoro się obiedwie Izbie połączą, i gdy Izba Poselska zaymie mieysca wskazane przez Prezyduiącego w Senacie, doniosą o tem Nayiaśnieyszemu Panu przez Deputacyą, złożoną z sześciu członków, po trzech z każdey Izby; Prezyduiący w Senacie wybierze Senatorów, a Marszałek Seymowy Posłów, z których taż Deputacya złożoną będzie.

W tym porządku obiedwie Izby oczekiwać będą przybycia **Monarchy**, nie przystępuiąc do żadnych obrad.

Prezyduiący w Senacie, i Sekretarz Senatu przyymą **Nayiaśnieyszego Pana** u drzwi Izby.

**Nayiaśnieyszy Pan** z Tronu swego, otoczony po prawey stronie Ministrami i Radą Stanu, po lewey Świtą swoią, a w tyle Dworem swoim, zagai posiedzenie Mową w ięzyku Francuzkim, którą Minister Sekretarz Stanu odczyta w ięzyku Polskim.

Po skończoney Mowie **Monarchy**, i odczytaniu iey w Polskim ięzyku przez Ministra Sekretarza Stanu, Marszałek Izby Poselskiey wezwanym będzie przez iednego z członków Rady Stanu, do przysięgi wskazaney artykułem 119 Statutu organicznego o Reprezentacyi narodowey.

Po złożeniu przysięgi, ieden Członek z Rady Stanu wręczy mu w Imieniu **Monarchy** Laskę Marszałkowską.

Prezyduiący w Senacie w imieniu Senatu, po nim Marszałek Seymowy w imieniu Izby Poselskiey, zabiorą głos.

Po tych przemowach **Nayiaśnieyszy Pan** opuści Izbę Senatorską, i uda się do swych pokoiów. Prezyduiący w Senacie odprowadzi **Monarchę** do pierwszych drzwi pokoiów, a wyż rzeczona Deputacya aż do drugich drzwi.

Prezyduiący wróciwszy do Izby Senatorskiey, da głos Ministrowi Wewnętrznemu, który wystawi Obraz działań Rządowych od czasu odrodzenia się Królestwa, odwołuiąc się do rapportu przedstawionego Senatowi przez Radę Stanu, (którego każdemu z Członków Seymuiących exemplarz drukowany, wraz z powyższą mową Ministra, udzielonym będzie.) Przedstawi oraz Seymowi stan kraiu, i uwiadomi o proiektach, które podane będą pod roztrząśnienie obu Izb.

Po mowie Ministra Wewnętrznego, Prezyduiący w Senacie oświadczy w Imieniu **Monarchy**, iż wolą iest Jego, aby obie Izby połączone zebrały się w dniu następuiącym dla słuchania rapportu Rady Stanu, i wezwie Izbę Poselską, aby się oddaliła do Izby swoiey.

Jak tylko Posłowie i Deputowani powrócą, i gdy Marszałek zaymie swe mieysce, otworzy posiedzenie mianowaniem Sekretarza, i wezwie go do złożenia przysięgi na rotę przepisaną artykułem 121 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowey.

Tegoż samego dnia lub następuiącego, każda Izba przystąpi oddzielnie do wyznaczenia Kommissyi Skarbowey, Kommissyi Prawodawczey Cywilney i Kryminalney, i Kommissyi Organiczney i Administracyyney, stosownie do artykułu 98 Ustawy Konstytucyyney.

Sessya tak w Senacie, iako i w Izbie Poselskiey będzie publiczna.

W przedpokoiach Izby Senatorskiey będzie straż; — zaś przy Izbie Poselskiey warta, tylko z dwóch ludzi złożona.

W dniu 28mym o dziesiątey godzinie ranney, obiedwie Izby zgromadzą się w Izbie Senatorskiey, gdzie ieden z Członków Rady Stanu, wezwany przez Prezesa Senatu, odczyta rapport Rady Stanu, tyczący się położenia kraiowego i czynności Rządu, stosownie do artykułu 106 Ustawy Konstytucyyney. Poczem Prezyduiący w Senacie oświadczy, iż wzywa w Imieniu **Monarchy** Członki drugiey Izby, aby te wróciły do mieysca posiedzeń swoich dla rozpoczęcia działań w Izbie Poselskiey.

Nakoniec umieszczona iest w iedney z wyżeyrzeczonych gazet Warszawskich

**Mowa**

Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, miana przy otwarciu Seymu Królestwa Polskiego dnia 15/27. Marca 1818.

**Reprezentanci Królestwa Polskiego!**

Spełniaią się wasze nadzieie i moie życzenia. Lud, który powołani iesteście reprezentować, używa nakoniec bytu narodowego pod rękoymią ustaw, które czas do doyrzałości doprowadził i zatwierdził.

Nayszczersze zapomnienie przeszłości mogło iedynie bydź powodem do waszego odrodzenia. Było one nieodzownie postanowionem w mey myśli, skorom mógł polegać na sposobach iego uiszczenia.

Troskliwy o sławę moiey Oyczyzny, chciałem teyże nową chwałę przydać. Jakoż Rossya po srogiey woynie, oddaiąc podług nauki Chrześciiańskiey dobro za złe, wyciągnęła ku wam braterskie ręce, i z pomiędzy wszystkich korzyści, które iey dawało zwycięztwo, przeniosła iedynie zaszczyt wzniesienia i przywrócenia Narodu walecznego i godnego szacunku.

Przykładaiąc się do takiego dzieła, posłuszny byłem wewnętrznemu przekonaniu silnie popieranemu przez świeże wypadki.

Dopełniłem obowiązku, który mi iedynie toż przekonanie przepisywało, a który się tem droższym stawał dla moiego serca.

Organizacya trwaiąca w waszym Kraiu dozwalała niezwłocznego ustanowienia tey, iaką wam nadałem, wprowadzaiąc w wykonanie prawidła ustaw liberalnych, które nie przestawały nigdy zaymować całey mey troskliwości, a których spodziewam się przy pomocy Boskiey rozciągnąć wpływ zbawienny na wszystkie Krainy, iakie od Opatrzności mey pieczy są poruczone.

)( 2

Podaliście mi przeto sposobność okazania mey oyczyźnie tego, co dla niey od dawna gotuię, i co otrzyma, skoro zarody tak ważnego dzieła będą mogły dosiągnąć potrzebnego rozwinięcia.

Polacy! Odstąpiwszy od zgubnych uprzedzeń, które wam tyle zadały ciosów, do was iuż należy ustalić wasze odrodzenie. Jest one nierozerwanie połączone z przeznaczeniem Rossyi. Wszystkie wasze usiłowania dążyć powinny ku ściśnieniu tego zbawiennego i opiekuńczego związku.

Wskrzeszenie wasze iest opisane w uroczystych przymierzach; uświęca ie ustawa Konstytucyyna. Nienaruszalność tych umów zewnętrznych, i tego kardynalnego prawa, zapewnia odtąd Polsce zaszczytny między narodami Europeyskiemi stopień, do którego drogiego celu tak długo na próżno dążyła pośród naysroższych doświadczeń.

Otwiera się zawód prac waszych. Minister Spraw Wewnętrznych wystawi wam teraźnieyszy Stan Administracyi Królestwa. Będziecie uwiadomieni o proiektach do praw, które maią stać się przedmiotem waszych narad Maią one na celu coraz dalsze ulepszenia.

Prawo podatkowe wymaga ieszcze wiadomości, które tylko czas i sprawiedliwe oszacowanie waszey możności zdołaią dostarczyć Rządowi. Porządek Konstytucyyny iest stosowany z kolei do wszystkich części Administracyi. Sądownictwo będzie niebawnie urządzone. Proiekta do prawodawstwa Cywilnego i Karnego będą wam podane. Miło mi iest wnosić, iż zastanawiaiąc się nad niemi z doyrzałą uwagą, udziałacie prawa maiące zaręczać dobra naydroższe, bezpieczeństwo waszych osób i własności, iako też swobodność zdań waszych.

Nie mogąc ciągle z wami przemieszkiwać zostawiłem wam Brata mego, poufałego przyiaciela, i nieodstępnego od naymłodszych lat towarzysza. Poruczyłem mu wasze woysko. Swiadomy moich chęci i moiey troskliwości ku wam, przywiązał się do własnego dzieła. Za iego to staraniem woysko to, iuż w tak sławne pamiątki i w przymioty woienne bogate, zamogło się ieszcze od czasu, iak się ón na czele iego znayduie, w nawyknienie do porządku i sforności, które się tylko w ciągu pokoiu nabywa, i usposabia żołnierza do właściwego mu powołania.

Jeden z nayszanownieyszych Weteranów waszych iest moim zastępcą między wami. Osiwiały pod waszemi chorągwiami, stale dzielący wasze powodzenia i klęski, nie przestawał dawać dowodów swego poświęcenia dla Oyczyzny. Doświadczenie zupełnie wybór móy usprawiedliwiło.

Mimo moich usiłowań, może wszystkie dolegliwości, które was uciskały, ieszcze nie są zatarte. Taka iest przyrodzona rzeczy koley. Dobro zwolna tylko może bydź zdziałanem, a doskonałość iest niedostępną dla słabości ludzkiey.

Reprezentanci Królestwa Polskiego! — Wznieście się do wysokości waszego powołania. Wezwani iesteście do dania znakomitego przykładu Europie, wzrok swóy na was zwracaiącey. Dowiedźcie współczesnym, iż te ustawy liberalne, których na zawsze święte prawidła usiłowano pomieszać z przewrotnemi naukami, iakie za naszych czasów budowie towarzyskiey okropnym upadkiem zagroziły, nie są niebezpiecznem omamieniem; ale, że dobrą wiarą wykonane, i czystemi zamiarami ku celowi zachowawczemu i pożytecznemu dla ludzkości kierowane, godzą się zupełnie z porządkiem, i wspólnie zrządzaią prawdziwą pomyślność narodów.

Tę wielką i zbawienną prawdę w skutku okazać wam pozostaie. Niech tedy zgoda i iedność przewodniczą waszemu zgromadzeniu. Niech powaga, spokoyność i umiarkowanie znamionuią wasze obrady.

Powodowani iedynie miłością Oyczyzny, celuycie czystością zdań waszych. — Niech będą niezawisłe od żadnych osobistych i wyłącznych względów. Wyrażaycie ie z prostotą i prawością, zrzekaiąc się ułodzeń, które nayczęściey zręcznemu mowy ułożeniu towarzyszą. Niech nakoniec uczucie braterskiey przyiaźni, które nam wszystkim przepisuie Boski Prawodawca, nigdy was nie odstępuie.

Tym to sposobem zgromadzenie wasze uzyska sobie głośne Kraiu zalety, i ten powszechny szacunek, iaki podobne zebrania nakazywać powinny wtenczas, kiedy Reprezentanci wolnego Narodu nie przeistaczaią dostoynego powołania swego.

Pierwsi Urzędnicy Kraiu, Senatorowie, Posłowie, Deputowani! Wyraziłem wam myśl moią, wskazałem wam wasze obowiązki.

Skutki prac waszych w tem pierwszem zgromadzeniu nauczą mnie, czego w przyszłości Oyczyzna może oczekiwać po waszem dla niey poświęceniu się, iako też po waszych dobrych ku mnie uczuciach, i czyli, wierny moim przedsięwzięciom, będę mógł daley rozszerzyć to, co iuż dla was uczyniłem.

Nieśmy dzięki Temu, który Sam posiada moc oświecenia Panuiących, bratania ludów, tudzież zlewania na nich darów miłości i pokoiu.

Wzywaymy Go, aby pobłogosławił dziełu naszemu, i uwieńczył ie pomyślnością.